

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจัดเก็บภาษีป้ายสำหรับป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon
ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีหนังสือที่ ๕๓๐/๒๐/๑๒๓ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้พัฒนาธุรกิจร้านกาแฟ Café Amazon ภายในสถานีบริการน้ำมันของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เพื่อสร้างจุดขายและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการภายในสถานีบริการน้ำมันของบริษัทฯ และให้สถานีบริการน้ำมันของบริษัทฯ สามารถแข่งขันกับสถานีบริการน้ำมันอื่นได้ โดยบริษัทฯ ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า Café Amazon ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า และอนุญาตให้ผู้ดำเนินการร้านกาแฟภายในสถานีบริการน้ำมันของบริษัทฯ ใช้ป้ายเครื่องหมายการค้าดังกล่าวในการประกอบกิจการได้ ต่อมา บริษัทฯ ได้รับแจ้งจากสำนักงานเขตพระโขนงเพื่อเรียกเก็บภาษีป้ายสำหรับป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon ตามที่สำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร พิจารณาโดยเห็นว่า แม้บริษัทฯ จะได้รับสิทธิในการไม่ต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ แต่ป้ายที่จะได้รับยกเว้นภาษีป้ายต้องเป็นป้ายชื่อหรือเครื่องหมายการค้าของบริษัทฯ เท่านั้น ไม่รวมถึงป้ายที่บริษัทฯ ได้จัดทำขึ้น โดยใช้ชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมายการค้าอื่นๆ เพื่อประกอบกิจการหารายได้ หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ ดังนั้น เมื่อป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon เป็นป้ายที่บริษัทฯ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในกิจการของร้านจำหน่ายเครื่องดื่มประเภท กาแฟ ซึ่งมีใช้วัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมหรือการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับหรือสนับสนุนการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมของบริษัทฯ ป้ายดังกล่าวจึงอยู่ในพิกัดภาษีป้ายตามมาตรา ๖ และต้องเสียภาษีป้ายตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ โดยไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นในเรื่องนี้ของกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือของกระทรวงมหาดไทย ที่ ๐๘๐๘.๓/๑๘๔๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่มีถึงบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีความเห็นว่า ป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon ได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ โดยมีเหตุผลว่า แม้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยได้แปลงสภาพเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๔ ให้บริษัทฯ ยังคงได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับที่เคยได้รับในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจจนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยให้ความเห็นไว้ในปัญหาข้อหารือตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ว่า เมื่อมีการจดทะเบียนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ และยกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

ไทยแล้ว บรรดาสิทธิและหน้าที่ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่มีอยู่ตามประมวลรัษฎากร กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกฎหมายอื่น ๆ ย่อมโอนมาเป็นของบริษัทฯ และให้ความเห็นใน ปัญหาข้อหารือ เรื่อง การจัดเก็บภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ กรณีป้ายของ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่ติดตั้ง ณ สถานีบริการน้ำมันของเอกชนฯ ว่า การปิโตรเลียม แห่งประเทศไทยเป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ย่อมได้รับการยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ ที่ กำหนดให้เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้ายสำหรับป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ

เมื่อการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเคยได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติ ภาษีป้ายฯ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้สืบทอดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ของการ ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ประกอบกับบริษัทฯ เป็นเจ้าของเครื่องหมายการค้า Café Amazon ซึ่งใช้ในกิจการร้านกาแฟในสถานีบริการน้ำมันของบริษัทฯ อันถือได้ว่าเป็นกิจการที่ต่อเนื่องหรือ สันนิษฐานการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาวะการณ์การแข่งขันระหว่างสถานี บริการน้ำมันในปัจจุบัน และเป็นการดำเนินการที่อยู่ภายในวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ตามที่ได้มี การจดทะเบียนไว้ ป้าย Café Amazon ของบริษัทฯ จึงยังคงถือว่าเป็นป้ายขององค์การของรัฐบาล หรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีป้ายฯ

ดังนั้น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาว่า ป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon ที่บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเป็นเจ้าของไว้นั้น จะถือได้ว่าเป็นป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือ กฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ ซึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีป้ายตามพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทน กรุงเทพมหานคร และผู้แทนบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อ ได้มีการแปลงสภาพการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดย เปลี่ยนทุนเป็นหุ้นตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และโอนกิจการของการ ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยไปให้บริษัทดังกล่าวทั้งหมด ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติการเปลี่ยน

ทุนเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๔ นั้น มาตรา ๒๔^๑ และมาตรา ๒๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ ได้กำหนดถึงการสืบทอดและหน้าที่ที่จะดำเนินต่อเนื่องกันไป เป็นการเฉพาะ ดังนั้น บรรดาสิทธิและหน้าที่ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยที่มีอยู่อย่างใด ๆ และไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามกฎหมายใด ๆ ทั้งหมดก็จะโอนมาเป็นของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) อย่างเต็มรูปทั้งหมดเสมือนเป็นองค์กรเดิมที่จะดำเนินกิจการต่าง ๆ ต่อไป อันเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ที่ได้ให้ไว้ในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒^๓

กรณีตามข้อหาหรือ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๗)^๔ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐ อันเป็นบทบัญญัติที่ยกเว้นภาษีป้ายเป็นกรณีทั่วไปสำหรับป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ เมื่อการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยได้แปลงสภาพเป็น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และต่อมา บริษัทฯ ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้า Café Amazon เพื่อดำเนินธุรกิจร้านกาแฟซึ่งเป็นการดำเนินการภายหลังที่ได้

^๑มาตรา ๒๔ ในวันที่จดทะเบียนบริษัทตามมาตรา ๒๒ ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบและสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โอนไปเป็นของบริษัทหรือเป็นของกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๒๖ ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัท หรือกฎหมายอื่นมีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐวิสาหกิจดำเนินการใด ๆ ต่อบุคคล ทรัพย์สิน หรือสิทธิของบุคคล หรือมีบทบัญญัติให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการใด หรือได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใด หรือมีบทบัญญัติให้สิทธิพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจนั้นเป็นการเฉพาะ หรือมีบทบัญญัติคุ้มครองกิจการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ ให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นมีผลใช้บังคับต่อไป โดยบริษัทมีฐานะอย่างเดียวกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว แต่อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ที่ว่านั้นอาจจำกัดหรืองดได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา และอาจกำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้อำนาจนั้นเป็นของคณะกรรมการคณะหนึ่งคณะใดตามที่กำหนด หรือจะให้แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดังกล่าวด้วย โดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๐๙๐๗ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๕๖๓/๒๕๔๔)

^๔มาตรา ๘ เจ้าของป้ายไม่ต้องเสียภาษีป้ายสำหรับป้ายดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) ป้ายขององค์การที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาลหรือตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ และหน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐ

ฯลฯ

ฯลฯ

มีการแปลงสภาพแล้ว ป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon ของบริษัทฯ จึงมิใช่ป้ายที่เจ้าของป้ายได้รับหรือเคยได้รับยกเว้นภาษีป้ายตามมาตรา ๘ (๗) แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ และบริษัทฯ ไม่สามารถอ้างการสืบทอดตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจฯ ได้ ดังนั้น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงต้องเสียภาษีป้ายเครื่องหมายการค้า Café Amazon ตามมาตรา ๗^๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีป้ายฯ

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๙

^๕มาตรา ๗ ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีป้ายโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้นป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันเริ่มติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปี และให้คิดภาษีป้ายเป็นรายงวดงวดละสามเดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่วัดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีป้ายท้ายพระราชบัญญัตินี้